

1909 uden nærmere angivelse

AUTHOR/KEY FIGURE

Carl Jacobsen

FACTS

Document type:

Speech

Language:

Danish

General comment:

Sender's location:

Copenhagen

Archive:

Carlsberg arkiv

Topics:

Ny Carlsberg Glyptotek, København

TRANSCRIPTION

I

Man sagde i gamle Dage at Verden bestod af 4 Elementer Jord Vand Luft og Ild

Vier Elemente innig gesellt

bilden das Leben, bauen die Welt siger Schiller.

Det var den materielle Side man hermed tænkte paa

Det aandelige Livs Factorer sagde m have vi lært var det Det Gode det sande det Skjønne

Det Gode lærer Religionen og Moralen og Philosophien os

Det Sande lærer Videnskaben os

Det Skjønne lærer Kunsten os at see i Naturen og Menneskelivet [over denne sætning tilføjet med sort] vi i Naturen og Menneskelivet belyst af Kunsten.

Kunsten er det Skjønnets Evangelium

Dens Opgave væsentlig at vise os Skjønheden

Det er om med Kunsten og dens Værker at vi ville beskæftige os i aften

Kunsten er fleersidig Digtekunst, Musik Bygningskunst Sculptur Maleri Havekunst

Medens vort Folk maa siges at have en veludviklet Evne til at forstaa

Digtekunst og overhovedet er stærkt litterært interesseret cultiveret dertil igjennem Aarhundreder, saa kan man ikke sige at Forstaaelsen af

Skjønhedssandsen for synes Betingelsen for at udvikle

Skjønhedssandsen ikke at have været gode

Den fine Smag som udmærker Franskmændene og Folkene omkring

Middelhavet og vel fremfor Alt Franskmændene er os som Regel ikke

medfødt, der hører øiensynlig mange Generationer til at

Skjønhedstrangen bliver Blod af vort Blod. Kjød af vort Kjød.

II

Vi maa nu arbeide paa at denne Trang maa udvikle vor Evne, saa at den

igjennem Generationer ogsaa maa blive os medfødt

Vort Lands skjønne Natur har allerede udviklet denne Evne og Sandsen for Naturens Skjønhed er allerede stærkt voxende i vort Folk.

[her indsat med blå] Kunst Læsning

For at fatte Kunstens Betydning er Tilstedeværelsen af skjønne

Kunstværker en nødvendig Betingelse og det er lykkeligt for os at vi i vor

Hovedstad allerede eie denne Betingelse i rigt Maal

Det sidste Aarhundrede 100 Aar

For 100 Aar siden var saare lidet tilstede men de sidste 100 Aar have

beriget os med Kunstens Værker i et ret betydeligt Omfang.
Baade i Privat hjem og offentlige Bygninger og fremfor alt i Museerne
findes der nu rigeligt Stof til Belæring. Trydes Boghandel

Det gjælder nu at lade os belære

Jeg skal ikke dvæle ved de offentlige Malerisamlinger og Thorvaldsens
Museum, men kun henvise til den Glæde den Nydelse som de byde og
som bliver større og større jo mere man hengiver sig dertil

Det som ligger nærmest for mig at tale om paa dette Sted er den rige og
meget fuldstændige [fuldstændige] og instructive Samling af den
skjønneste Kunsts

III

den antike Kunst mest fuldendte Mesterværker som findes paa
Kunstmuseet og til hvilke Glyptotheket her er et Supplement
Men ved siden af den antike Samling indeholder Glyptotheket, som
bekjendt, en Række af rige Samlinger af den moderne Kunst særlig den
danske og den franske.

Det er klart at man forstaaer en Kunstner bedre ved at see forskellige af
hans Arbejder end ved kun at see et enkelt.

Jeg har derfor bestræbt mig for netop at skabe Samlinger af enkelte
udmærkede Kunstneres Arbejde fremfor som saa ofte i Museer at have
saamange Kunstnernavne som muligt repræsenterede.

De vil saaledes finde Gamle Bissen Jerichau Freund og Sinding iblandt de
danske og Barye, Carpeaux Dubois Falgg Falguière Barrias Delaplanche
Chapu Mercie Rodin Meunier blandt de franske og belgiske saa fyldigt
repræsenterede med deres ypperste Arbejde - bedre end paa de fleste
andre Steder - saa at De kan faa et levende Billede af hver af disse
Kunstneres Production

Plaquette Medailler

De vil ogsaa finde en lille Malerisamling her i Glyp. Jeg har selv erfaret,
hvorledes det

IV

i min Ungdom - ja den Dag i dag naar jeg gaar i Thorvaldsens Museum var
er en behagelig Afvexling Følelse naar jeg har gaaet Stueetagen igjennem
at til Afvexling at betragte Malerierne paa 1ste Sal.

Derfor har jeg opstillet denne Malerisamling og derfor ogsaa anlagt denne
Palmehave for at de skulle være som en Recreation naar man gik fra den
ene Samling af Sculpturer til den anden.

Man siger alle Genrer er tilladte undtagen den Kjedelige. Kjedsomhed er
dræbende og Kunstværker maa ikke opstilles, som saa tit i Museer, at

man kjedes ved dem.

Dette har jeg søgt at opretholde og [tilføjet med sort] Derfor har jeg heller ikke kaldt denne Samling et Museum, det skal slet ikke være et Museum (Gud give den heller aldrig maa blive det.)

Jeg har kladt den "Glyptothek" Ordet antyder at det er forskjelligt fra et Museum [tilføjet med sort] fordi den har sit Forbillede i Kong Ludwigs Glyptothek i München, som netop er næsten et Ideal af en Kunstsamling, hvor man ligesom løftes til en skjønnere Verden naar man træder ind deri Hvert Kunstværk Hvert Rum skal have sit eget Præg. Kunstværkerne og Salene skulle være i indbyrdes Harmoni

[disposition til talen]

Ia

4 Elemente

Det aandelige Livs Factorer

Gode

Sande

Skjønne

Kunsten er det Skjønnens Evangelium

Det er med Kunsten at vi i aften

Fleersidig

Vort Folk litterairt dannet

Sydboer Blod af deres Blod

Skjønheds sandsen mangler hos os

Generationer

Ib

Vort Lands Natur

Betingelsen for Skjønheds sands

—

Lykkeligt at vi nu have dene Betingelse

—

For 100 Aar siden

Thorv Mus. Maleri, Moltke Rosenborg, Den kgl. Malerisaml, Kunstmuseet,

De aarlige Udstin

Hirschsprunges Samling

Kas - Glyp

[indsat fra modstående side]

Henvise til den Glæde den Nydelse som de byde og som blive større og større jo mere man hengiver sig dertil

—

Glyp 2 Afdelinger

Den moderne Zahrtmann
en Række af rige Samlinger

Bissen

Jerichau

Freund

Sinding

Medailler og Plaquettes

Malerisamlingen

Ila

Thorvaldsens Malerisaml

Recreation

Alle Genre tilladte undtagen den kjedelige.

—

Louvres Malerigalleri

—

Navnet Glyptothek

Harmoni imellem Kunstværker og Rum

IIb

Antik Kunst

Harmoni, Majestat. _

Ro

Ægyptisk Kunst 525

4de Aartusinde Pyramide IV

3^d Labyrinther XII

2 XIX Jøderne

—

Græske Kunst KAS

Sammenligning i Udviklingen med den christelige

Fidias

Praxiteles

Skopas

Den Pergameniske Kunst

voldsom

IIIa

Grækenland erobret 146.

–

Romersk Kunst

Portrait kunst

De tale Latin kunne ikke smile

Virgil

Kunsten uddør

Portraitet vedbliver længe at være godt

IIIb

Lysbilleder

–

Slutning

Kunstens Nytte

Byens Physiognomi

–

Nydelse praktisk i kort Tid

C. M.

H

Vi maa nu arbejde paa at denne Tænj maa
udvikle sig bedre, saa at den i yngre Generationer
opaa mere blive en mest: 56

Det Land skjønt Naturen har allerede udviklet
denne Form af Landen for Naturskønheden
er allerede stærkt voksende i vort Føle.

Kunst
Lærning

For at fatte Høiesteren Naturskønhed og Følelsen
varelsen af skjønt Kunstværk er udsøndt,
Naturplac og at en lykkelig for os at vi
i vor Hovedstad allerede er den Naturskønhed
i vort Maa.

Det sidste Aarhundede 100 Aar
For 100 Aar siden var man i det tilfælde
men de sidste 100 Aar have berømt os med
Kunstens Værk i et ret betydeligt Omfang.

Naar i Prinsert hjer og Høiesteren
og frem for alt i Museer findes der en
rigelig Stoff til Næring. Fagets Røghed

Det gjælder om at lade os belære

Jeg skal ikke dvale ved de offenkjære Maleri.
saalige og Thorvaldsens Museum, men kun
henviser til den Plads den Skulptur som de byde
og som bliver store og store jo mere man berømt
sig der til.

Det som lyse væsent for mig et Tale om saa
dette Sted er den rige og meget fuldstændige og
instruktion Saalige af den skjønteste Kunst

C.M.

III

den antike Kunst mest faldende Maestros -
værker som findes paa Konstnævnets og de
hvide Glyptoteket her er et Supplément
Men ved siden af den antike Samling indeholder
Glyptoteket, som betjente, en Række af nye
Samlinger af den moderne Kunst særlig den
danske og den franske

Det er klart at man forstaaer en Konstner
bedre ved at see forbilledlig af hans Arbejder end
ved kun at see et enkelt.

Jeg har derfor betrukket mig for netop at skaffe
Samlinger af antikke og moderne de Konstnævnets
Arbejder frem for som saa ofte i Museer et hans
saakomst Konstnævnets som uveligt repræsenterede

De vil saaledes finde Jacques Rivier Jérôme
Barthelemy Carpeaux Dubois Paul
Falguière Marion Delaplanche Chapelle Mercier

Rodin Maurice blandt de franske og belgiske
saa fuldgyldigt repræsenterede de moderne konstneres
Arbejder - bedre end paa de flaeste andre studer -
saa at De kan se et levende Billede af
hans og sine Konstnævnets Produktioner.

Alajouffre Magnard
De vil ogsaa finde en lille Malersamling her
i Glyptoteket. Jeg har selv erfarer, hvorledes det

C.M.

IV

i min Ungdom. ja da Dag i dag naar jeg gaa
i Throvaldrens Museum som en betydelig
Polemic Afveexling naar jeg har gaaet i Tuetop i paa
at til Afveexling at betyde Malerierne paa
y. S. L.

Derfor har jeg opstillet denne Malerisamling
og derfor ogsaa anlagt denne Palme som for et
de skulle saa som en Reverentia naar man
gik for den ene Samling og Sculpturer til
den anden.

Man vil alle Genren og Ellotte indtop
den Hedeleg. Hedsomlykhed en drønde
i Kunstværker man ikke opstiller, som saa
til i Museer, at man tjener ved den. ^{Samling}
Dette har jeg vist et godt billede.
Derfor har jeg heller ikke kaldt den Statue
et Museum, det skal blot ikke være et
Museum (Jeg give den heller aldrig som bliv
det) Jeg har kaldt den Slygatallet for de der
der har vist Forbilledet i Kong Ludvig Slygatallet
Minden, som set op en ^{raar} Ideel af en

det er
forstillet
for et Museum

Kunstsamling, som man lyver lifter til en
skjønere Verden naar man træder ind der.
Hvert Kunstværk og Hvert Brev skal have
sit eget Præg. Kunstværkerne i Salen
skulle være i indbyggede Karmer

C.M.

La

BESTYRELSEN
FOR
NY CARLSBERG GLYPTOTEK

KJØBENHAVN B D. ....

4 Elemente

Det aandelige Livs Factore

{ Gode
{ Gode
{ Skjøne

Kunsten er det Skjønes Børn

Det er med Kunsten at vi i ofte

Fleersidig

Vort Folk litterært dømt

Sydboer Alod of deres Alod

Skjæbnet sønder narmer to v
Generati. over

C. II.

II a

BESTYRELSEN
FOR
NY CARLSBERG GLYPTOTEK

KJØBENHAVN D. _____

Thorsølden Maleri samt
Nervestien

Palmstoven

Alle Genne Z. alle De u. 17. ja
den Hødeby.

Louise Malerigalleri

Narve Glyptotek

Karsten im. den Kunst
værker y Rum

II b

Antik Kunst
Harmoni. Majestät. Ro

Egyptisch Kunst 825
4. Jahrhundert Griech. IV
3. Lebyantler XII.
2. XIX J. dem

Gesch. Kunst. KAS
Sammlung. Griech. - Ueberl.
gen. und so übertr. ly

P. d. m.
Kunstler
H. m.

Im Zusammenhang Kunst
soldaten

III a

C. II

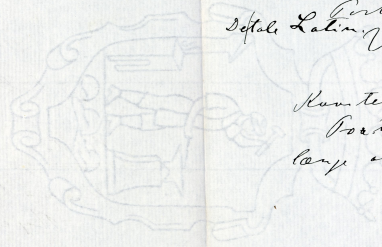
BESTYRELSEN
NY CARLSBERG GLYPTOTEK
KØBENHAVN B.

Grækerland indret 1846.

Romerne Kunst

Portrætter Kunst
Døds Løbe, Kunst i de gamle,
Virgil

Kunsten i de gamle
Portrætter i de gamle
Lange et værdigt

III 6.

Lys lilla den

Plutoni

Kunsten af de
Nijere Phynopum.

Nyde pædter
i det Tid